

سکته مغزی چیست؟

سکته مغزی زمانی رخ میدهد که جریان خون قسمتی از مغز قطع شده و یا به شدت کاهش یابد.

بیمار نیاز به چه داروهایی دارد و عوارض این داروها چیست؟

پزشک در هنگام ترخیص برای بیمارتان داروهای متعددی را تجویز میکند که لازم است شما از آن داروها و عوارض آنها اطلاعات مختصری داشته باشید لذا درمورد هر دارو از پزشک سوالات زیر را بپرسید

- این دارو چه کاری انجام میدهد؟
- بیمار هر چند وقت باید دارو را دریافت کند؟
- اگر یک روز دارو فراموش شد، باید بلافاصله آنرا مصرف کرد و یا تا زمان مصرف روز بعد صبر کرد؟
- دارو باید قبل یا بعد غذا مصرف شود؟
- دارو چه عارضه ای را در بیمار ایجاد میکند؟
- آیا لازم است که برای بررسی تاثیر دارو تست خاصی انجام شود؟

چه داروهایی بعد از بروز سکته مغزی تجویز میشوند

*اغلب داروهایی که بعد از بروز بیماری تجویز میشوند در جهن پیشگیری از بروز مجدد سکته مغزی و کاهش عوامل مستعد کننده به آن است.

*در سکته های مغزی با کاهش خونرسانی در اثر تنگی عروق، معمولا داروهای ضد تجمع پلاکت (اصطلاحا رقیق کننده خون) استفاده میشود که آسپیرین، دی پیریدامول، کلوپیدوگرل(پلاویکس یا

اسویکس)، تیکلوپیدین، ریواروکسابان (زالربان)، دابیگاتران رایج ترین داروها در این زمینه هستند.

*در موارد سکته های در اثر انتقال لخته(آمبولیک) از وارفارین جهت پیشگیری از بروز مجدد بیماری استفاده میشود.

*داروهای ضدفشارخون یا ضد چربی خون در بیمارانی که دارای این نوع عوارض هستند باید مد نظر قرار گیرد.

کلوپیدوگرول (پلاویکس) چیست

پلاکت ها ساختارهای ریز موجود در خون، کوچک تر از گلبول های ز سفید خون هستند که در زمان خونریزی تجمع میابند و بهم می چسبند و لخته را تشکیل میدهند. گاهی این لخته ها در عروق خونی تشکیل میشوند و مسیر عبور خون را میبندند، در نتیجه سکته قلبی و یا مغزی رخ میدهد.

کلوپیدوگرول چسبندگی پلاکت ها را کاهش میدهد و جلوی تشکیل لخته خون را میگیرد.

چگونه کلوپیدوگرول (پلاویکس) را مصرف کنیم؟

- پیش از مصرف دارو بروشور را مطالعه کنید لیست عوارض جانبی در بروشور ذکر شده است.
- دارو را طبق دستور پزشک مصرف کنید.
- دوز دارو معمولا روزانه یک عدد است. بهتر است صبح ها مصرف شود.
- دارو را میتوتنید قبل یا بعد غذا مصرف کنید.
- در صورت فراموش نمودن مصرف یک نوبت از دارو، به محض یادآوری آنرا مصرف کنید و اگر تا پایان روز به یاد نیاوردید این نوبت دارو را مصرف نکنید.
- در صورت فراموشی از دوبرابر دوز بعدی خودداری کنید.

• در طول درمان احتمال دارد مدت زمان بیشتری طول بکشد تا خونریزی شما قطع شود اگر مشکلی پیش آمد پزشک را مطلع کنید.

آسپیرین و احتیاطات لازم هنگام مصرف آن

- دارو باید از راه خوراکی مصرف شود و دستورات روی برچسب اجرا شود.
 - قرص باید با یک لیوان آب مصرف شود و در وضعیت ایستاده یا نشسته باشد. خوردن یک جرعه آب قبل خوردن قرص به بلع قرص کمک میکند.
 - اگر احساس کردید آسپیرین با معده شما سازگاری ندارد با شیر یا غذا مصرف کنید.
 - داروی مصرفی در فواصل منظم مصرف شود.
 - در صورت فراموشی یک دوز از دارو به محض یادآوری آنرا مصرف کنید اگر به زمان دوز بعدی نزدیک میباشد از دو برابر نمودن دارو خودداری کنید.
 - در مورد سایر داروهای مصرفی خود مراقبین بهداشتی را در جریان بگذارید از جمله داروهای بدون نسخه، مکمل های غذایی
 - آسپیرین ممکن است معده شما را تحریک کند لذا همراه آن سیگار یا الکل مصرف نکنید. چون ممکن است منجر به زخم معده و خونریزی شود.
 - تا 30 ثانیه بعد از مصرف آسپیرین از دراز کشیدن خودداری کنید.
 - از آنجایی که با مصرف آسپیرین احتمال خونریزی بیشتر میشود، باید یک هفته قبل از عمل جراحی یا پروسه های دندانپزشکی، پزشک خود را در جریان بگذارید.
- ### داروی خود را کجا نگهداری کنیم؟
- دارو را دور از دسترس بچه ها و در اطاق در دمای 15 تا 30 درجه نگهدارید. گرما و رطوبت میتواند باعث خراب شدن داروها شود که باعث غیر فعال شدن دارو شده و مصرف آن خطرناک میباشد.

- یک برگه شناسایی پزشکی همراه داشته باشید که نشان دهد فنی توپین مصرف میکنید.

واحد آموزش سلامت مریم خان محمدی	تهیه کننده
خانم دکتر عابدی	تأیید کننده علمی
فارماکولوژیست	سمت
1400	تاریخ تهیه
1403	تاریخ بازنگری
اول	نوبت بازنگری
neu005	

مرکز آموزشی درمانی امین

داروهای رایج در سگته مغزی

منابع: برونر و سودارت، تان 2018

- از قطع ناگهانی مصرف دارو اجتناب کنید و در صورت لزوم مقدار دارو به تدریج کاهش یابد تا از بروز تشنج جلوگیری شود
- در صورت مصرف این دارو در موقع کار با ماشین آلاتی که نیاز به دقت و هوشیاری دارند (مثل رانندگی) باید احتیاط نمود
- در صورتیکه مقدار این دارو از حداقل شروع شده و به تدریج با فواصل یک هفته افزایش پیدا کند، عوارض جانبی دارو به حداقل میرسد.
- در صورت بروز عوارض قلبی یا بثورات جلدی مصرف دارو باید متوقف شود
- دقت کنید که قرص جویدنی کاربامازپین حتما باید جویده شود . از بلع دارو خودداری کنید ، و برای خشک شدن دهان از آدامس ، آب نبات ، و شستن مکرر دهان استفاده کنید .

فنی توپین و احتیاطات لازم هنگام مصرف آن

- هنگام مصرف فنی توپین توصیه میشود به طور منظم به پزشکتان مراجعه تا بهبودتان را زیر نظر داشته باشد . اگر معده تان را ناراحت میکند آن را همراه با غذا مصرف کنید . سعی کنید هر روز در شرایط یکسانی دارو را بخورید تا به طور مشابهی جذب شود .
- پیش از هرگونه عمل جراحی ، مداخلات دندانپزشکی یا درمان های اورژانسی سایر پزشکان را از اینکه فنی توپین مصرف میکنید مطلع سازید .
- اگر از قرص های ضد بارداری استفاده میکنید ، یک روش جلوگیری از بارداری دیگری رت جایگزین آن کنید ، چون فنی توپین اثر بخشی قرصهای ضد بارداری را کاهش میدهد .
- در برخی بیماران فنی توپین موجب تورم ، خونریزی و حساسیت لثه ها میشود . برای پیشگیری از این مشکل دندانپتان را به طور منظم مسواک بزنید و نخ بکشید . هر سه ماه به دندانپزشک مراجعه نمایید .

عوارض جانبی که شما باید مراقبان بهداشتی را خیلی

زود در جریان بگذارید عبارتند از :

- علائم و نشانه های خونریزی گوارشی از جمله : مدفوع تیره ، درد معده ، استفراغ حاوی خون یا هر چیز قهوه ای رنگ
- گیجی *صدای زنگ در گوش و یا کاهش شنوایی
- درد در حین بلع *تنفس سخت و یا ویز
- راش های پوستی و کهیر
- خونریزی یا نقاط قرمز ارغوانی نامعمول بر روی پوست
- قرمزی ، تاول ، پوسته ریزی و نازک شدن پوست همراه با درگیری مخاط دهان و بینی

داروهای ضد تشنج

داروهای ضد تشنج از طریق کاهش عملکرد مغز منجر به پیشگیری از فعالیت الکتریکی خود به خود مغز (تشنج) میشوند .

- داروهای ضد تشنج شایع : فنی توپین ، فنوباریتال ، کاربامازپین ، و سدیم والپرات .
- **عوارض مشترک این داروها :** خواب آلودگی ، گیجی ، کاهش تعادل ، اختلال در صحبت کردن ، کاهش ویتامین D و افزایش پوکی استخوان .
- شدید بودن عوارض سبب کاهش سرعت بهبود و اختلال در روند توانبخشی بیمار خواهند شد . بنابر این در صورت بروز علائم آزار دهنده با پزشک خود مشورت کنید .
- **کاربامازپین و احتیاطات لازم هنگام مصرف آن**
- کاربامازپین یکی از رایجترین داروهایی است که مبتلایان به تشنج آن را مصرف میکنند . برخی نیز این دارو را با نام نگریتول میشناسند .
- جهت کاهش تحریک دستگاه گوارش ، بهتر است با غذا میل شود